

Gammel Mølle

Et helt nyt gammelt billede

Museerne får ofte nye billeder ind til samlingerne, men det hører til sjældenhederne, at et lokalt billede med næsten 200 år på bagen pludselig dukker op! Det skete i 2010, da museet fik tilbudt at erhverve sig en akvarel med Gammel Mølle i Aalborg. Om billedets historie ved vi, at det har været i den samme families eje siden o. 1830, da det blev malet, indtil 2010, hvor Aalborg Historiske Museum overtog billedet.

Motivet er unikt – vi har ikke andre gengivelser af Gammel Mølle fra den tid og fra den vinkel, så vi får her et helt nyt materiale at arbejde med.

Billedet, der er meget velbevaret, viser Gammel Mølle ved Mølleplads set fra øst hen over mølledammen. I baggrunden ses Budolfi Kirkes tårn. Møllen er forsynet med tre underfaldshjul, som vandet fra mølledammen løber igennem, og hvorfra det løber videre ud i Østerå på den anden side af møllen. Møllen og det gule hus til venstre markerer byens sydlige grænse. Til venstre mellem de lave bindingsværkshuse munder Brandstrupsgade, der fortsatte i Skolegade ud mod Vesterport, ud i pladsen ved møllen. Det var ad denne vej, bønderne kom ind i byen for at få malet korn til mel.

På billedet optræder fire personer i dragter fra det tidlige 1800-tal. En kvinde med en stor hat er på vej over en lille bro til møllepladsen. Uden for møllehjulene går en herre i stramme hvide bukser og skødefrakke og med høj hat, i en robåd på mølledammen stager en dreng og en pige sig af sted. Hvem personerne er, ved vi ikke; men sandsynligheden taler for, at børnene i båden er Johanne Møller, født 1819, og hendes bror, Niels Peter Møller. Johanne og Niels Peters far var Chresten Møller, der ejede Gammel Mølle – måske er det ham, der går over den lille bro foran møllehjulene?

Anders og Johanne Herskind

Billedet er signeret "Bock" eller "Buck", hvilket henviser til vinhandler Bock, der står bag et par andre malerier i museets eje, nemlig to fine oliemalerier af Anders og Johanne Herskind, malet 1. juni 1827 (nr. 14549-14550).

En collage (trompe l'oeil), nr. 5297, med sammenlagte tegninger og tryksager er signeret "N. Bock 1806" – det kan også være vinhandler Bock, der hed Johan Nicolai til fornavn. I folketællingen fra 1834 finder vi ham som 53-årig og gift. Om hans erhverv står "Winhandler ernærer sig mest som portrait maler". I 1845-folketællingen optræder han igen, med adresse i Bredegade. Han bor bl.a. sammen med kone og to ugifte døtre i tyverne. Alle tre kvinder "syer Modepynt", så erhvervet som vinhandler og portrætmaler har ikke helt kunnet brødføde familien. Måske findes der rundt omkring flere malerier og tegninger fra vinhandler Bock/Bucks hånd?

På bagsiden af billedet kan man læse historien om dets skiftende ejere, hvor hver især har tilføjet deres lille del af historien.

Gammel Mølle i Aalborg i dec. 18. eiedes af Chresten Møller. Det er malet af friv. Vinhandler Buck, Glas og Ramme er fra samme Tid, Ægte Damborgramme. Omtrent 1834. Børnene i Baaden ere hans Børn. Johanne født 1819, gift med Præst og Seminarieforstander Carl Kemp, og Niels Peter Møller, Prokurator i Kjøbenhavn. Jun. 1859 eiedes dette Stykke af Overlærer F.J. Møller."

Fra 1938 ejedes det af Læge Knud Møllers Datter, Karen, gift med Apoteker Sven Mogens Grubbe, Odense."

Bagpå billedet er påklæbet et udklip fra en antikvitetsbrevkasse med et spørgsmål om "Damborg-rammer"

